

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO
W ZESPOLE SZKÓŁ ZAWODOWYCH NR 6 IM. J. LELEWELA**

W POZNANIU

na rok szkolny 2017/2018

Opracował:

Doradca zawodowy

Natalia Nowicka

1. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz.U. 2004 nr 256 poz. 2572 z późn. zm.):

Na mocy ustawy o systemie oświaty system oświaty zapewnia między innymi

przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.

System oświaty zapewnia w szczególności: (Art. 1.)

(...)

14. przygotowywanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia;

15. warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz kształtowanie aktywności społecznej i umiejętności spędzania czasu wolnego.

2. W ustawie Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60):

Art. 1. System oświaty zapewnia w szczególności:

17) dostosowywanie kierunków i treści kształcenia do wymogów rynku pracy;

18) kształtowanie u uczniów postaw przedsiębiorczości i kreatywności sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym, w tym poprzez stosowanie w procesie kształcenia innowacyjnych rozwiązań programowych, organizacyjnych lub metodycznych;

19) przygotowywanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia;

20) warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz kształtowanie aktywności społecznej i umiejętności spędzania czasu wolnego.

Art. 98. 1. Statut szkoły zawiera w szczególności:

16) organizację wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.

Art. 109. 1. Podstawowymi formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły są:

7) zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego.

6. Zajęcia, o których mowa w ust. 1 pkt 7, są organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum.

3. W ustawie Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia

2016 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60):

Art. 4. W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2016 r. poz. 1379) wprowadza się następujące zmiany:

d) w ust. 7 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

3) tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć (...) doradców zawodowych prowadzących zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu w celu wspomagania uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust.1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

Art. 292. 1. W roku szkolnym 2017/2018 zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy – Prawo oświatowe, są realizowane w oparciu o program przygotowany przez nauczyciela realizującego te zajęcia i dopuszczony do użytku przez dyrektora szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej.

2. Program, o którym mowa w ust. 1, zawiera treści dotyczące informacji o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy i predyspozycjami zawodowymi.

Ocena zapotrzebowania na WSDZ

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia. System ten określa rolę i zadania osób odpowiedzialnych w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, metody pracy. WSDZ jest indywidualnym dokumentem regulującym doradztwo zawodowe dla uczniów szkół.

Adresatami projektu są uczniowie, ich rodzice, nauczyciele oraz instytucje wspomagające proces doradczy. Uczeń przygotowany do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej to taki, który zna swoje zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny i ma plany na przyszłość.

Wykonane badania potrzeb w zakresie działań doradczych wykazały:

- braki w wiedzy z zakresu własnych kwalifikacji oraz możliwości dalszego kształcenia
- przeciętne zapotrzebowanie na indywidualne poradnictwo zawodowe

*Badanie przeprowadzone na grupie 5 klas na różnym poziomie kształcenia

W związku z tym wdrażane działania doradcze zakładają :

- rozpoznanie przez uczniów ich predyspozycji i kwalifikacji
- usystematyzowanie wiedzy uczniów w zakresie dalszego kształcenia
- zaproszenia ze strony doradcy zawodowego na spotkania indywidualne w zakresie poradnictwa zawodowego

Założenia i cele WSDZ

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- wybór zawodu jest procesem będącym sekwencją decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia
- na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy
- na wybór zawodu wpływają głównie cechy osobowości jednostki (temperament, charakter, zdolności), zainteresowania, umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości, czynniki emocjonalne, zdrowotne, a także wpływ otoczenia i aktywność własna
- działania w ramach WSDZ muszą być systematyczne, zaplanowane i realizowane wg harmonogramu pracy szkoły
- WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami
- WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter

Cele programu WSDZ

Przygotowanie uczniów do trafnego wyboru drogi dalszego kształcenia i zawodu. Cel główny wykazuje konieczność kształcenia u uczniów konkretnych umiejętności niezbędnych do

prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych. Jest zobowiązaniem całej społeczności szkolnej do systematycznych oddziaływań wychowawczo – doradczych.

Cele szczegółowe

Uczniowie:

- rozwijają umiejętności pracy zespołowej oraz kształtowania właściwych relacji społecznych
- wiedzą jak rozwijać swoje zainteresowania, pasje i talenty
- posiadają informacje o zawodach, ofercie edukacyjnej i rynku pracy
- dostrzegają wyjątkowość każdego człowieka
- dostrzegają tematykę samopoznania
- potrafią podejmować decyzje w oparciu o wiedzę o swoich zasobach
- odczuwają rozbudzenie postawy autorefleksji w uczeniu.

Nauczyciele:

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów
- rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje uczniów
- wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji, kierują do specjalistów
- znają ścieżki edukacyjne, ofertę szkół, zasady rekrutacji
- włączają partnerów w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole

Rodzice:

- znają mocne i słabe strony swojego dziecka
- są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „pierwszych doradców”
- znają czynniki ważne przy wyborze szkoły i zawodu
- znają ścieżki edukacyjne, ofertę szkół, zasady rekrutacji
- wiedzą, gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci
- angażują się w pracę doradczą szkoły

Opracowanie własne

Funkcjonowanie WSDZ w Zespole Szkół Zawodowych nr 6 im. J. Lelewela w Poznaniu

Za realizację WSDZ odpowiada dyrektor szkoły, doradca zawodowy, pedagog, psycholog szkolny, bibliotekarz, nauczyciele przedmiotowi, wychowawcy i inne osoby wspomagające działania doradcze. Wspólne planowanie działań systemowych przez specjalistów i nauczycieli pozwoli podzielić się poszczególnymi zadaniami adekwatnie do posiadanej przez nich wiedzy, doświadczeń, kompetencji w obszarze wychowania, przedsiębiorczości, doradztwa i orientacji zawodowej. Treści z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w szkole w ciągu roku szkolnego, zgodnie harmonogramem działań WSDZ.

Formy pracy adresowane do uczniów:

- badanie zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole (wywiad, kwestionariusz ankiety)
- zajęcia grupowe służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, umożliwiające poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych
- warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, radzenie sobie ze stresem
- udostępnianie informacji o zawodach, szkołach
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów
- udzielanie indywidualnych porad uczniom
- organizowanie wycieczek

Metody w poradnictwie grupowym:

- aktywizujące problemowe - burza mózgów, dyskusja
- metoda dramy - inscenizacje i odgrywanie ról
- metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy)
- metody audiowizualne - filmy edukacyjne, zasoby Internetu, programy multimedialne, prezentacje multimedialne
- treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki
- techniki plastyczne, wzmacniające myślenie krytyczne, gry i zabawy

Efekty wynikające z wdrożenia WSDZ w szkole:

- kształtowanie aktywności zawodowej uczniów

- pomoc rodzicom i opiekunom w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci
- dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców
- świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe
- zrozumienie mechanizmów rynku pracy
- świadome planowanie swoich działań
- świadomość ponoszenia konsekwencji złych decyzji
- zrozumienie roli kształcenia ustawicznego
- wspieranie motywacji wewnętrznej
- uczeń pozna pojęcie samopoznania,
- uczeń nauczy się patrzeć realnie na swoją osobę, poprzez poznanie swoich uzdolnień, zainteresowań oraz umiejętności

WSDZ na rok szkolny 2017/2018

Klasa	Zakres tematyczny	Ilość godzin lekcyjnych
Klasa I i II	Start do zawodu	
Wrzesień	Kwestionariusz MŁOKOZZ i interpretacja wyników	2
Październik	Moje mocne strony	1
Listopad	Moje zainteresowania osobowe	1
Grudzień	Moje predyspozycje i kwalifikacje zawodowe	1
Styczeń	Zawody, zawody przyszłości, kwalifikacje i kompetencje na rynku pracy	1
Luty	Wymagania pracodawców, a moje umiejętności	1
Marzec/ Kwiecień	Tworzenie dokumentów aplikacyjnych	1
Maj/Czerwiec	Rozmowy kwalifikacyjne	2
Klasa III i IV	Mając dobry plan	
Wrzesień	Kwestionariusz MŁOKOZZ i interpretacja wyników	2

Październik	Zawody, zawody przyszłości, kwalifikacje i kompetencje na rynku pracy	1
Listopad	Moje zainteresowania osobowe	1
Grudzień	Budowanie pozytywnej samooceny. Moje mocne strony	1
Styczeń	Sytuacja na rynku pracy	1
Luty/Marzec/Kwiecień	Tworzenie dokumentów aplikacyjnych	2
Maj/ Czerwiec	Rozmowy kwalifikacyjne	2

Ewaluacja

Ewaluacja WSDZ jest stałym elementem wdrażania działań doradczych w szkole, aby propozycje zajęć były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami. Na podstawie ankiety ewaluacyjnej doradca zawodowy sporządzi sprawozdanie w formie pisemnej i przekaze Dyrektorowi szkoły (Radzie Pedagogicznej) do zatwierdzenia pod koniec roku szkolnego.